

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2

Administration According to Principles of Good Governance of School Administrators Affecting
Teachers' Motivation in Performance Under Kalasin Primary Educational Service Area Office 2

ทิณวัตร ภูพานเพชร¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.หทัย น้อยสมบัติ²
Thinnawat Phoophanphet¹ Asst. Prof. Dr.Hatai Noisombut²

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีความมุ่งหมายการวิจัยเพื่อ 1) ศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ศึกษาแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู และ 4) ศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 322 คน จำแนกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 23 คน และ ครู จำนวน 299 คน เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีความเชื่อมั่น โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา เท่ากับ 0.891 และแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู เท่ากับ 0.924 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า

1. การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
2. แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
3. ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูงมาก ($r_{xy} = .916$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
4. การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านหลักความรับผิดชอบ (X_5) ด้านหลักความคุ้มค่า (X_6) ด้านหลักการมีส่วนร่วม (X_4) ด้านหลักความโปร่งใส (X_3) และด้านหลักนิติธรรม (X_1) ส่งผลต่อแรงจูงใจใน

คำสำคัญ: การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2

¹ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

¹Master of Education Program in Educational Administration, Roi Et Rajabhat University

²อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

²Lecturer of Educational Administration Program, Faculty of Education, Roi Et Rajabhat University

*ผู้ติดต่อ, อีเมลล์: ทิณวัตร ภูพานเพชร, toey1710@hotmail.com

รับเมื่อ 3 กรกฎาคม 2565 แก้ไข 26 กันยายน 2565 ตอกรับ 29 กันยายน 2565

การปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 โดยตัวแปรทั้งห้ารวมกันพยากรณ์ความแปรปรวนของแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ได้ร้อยละ 84.90 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เขียนเป็นสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y' = .365 + .245X_5 + .219X_6 + .179X_4 + .169X_3 + .091X_1$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z'_y = .286ZX_5 + .250ZX_6 + .222ZX_4 + .185ZX_3 + .110ZX_1$$

ABSTRACT

The objectives of the research were to 1) study the administration in according to principles of good governance of school administrators, 2) study teachers' motivation in performance, 3) study the relationship between the administration according to principles of good governance of school administrators and teacher's motivation, and 4) study the administration according to principles of good governance of the school administrators affecting teachers' motivation in performance under Kalasin Primary Educational Service Area Office 2. The samples consisted of 322 school administrators and teachers under Kalasin Primary Educational Service Area Office 2, classified into 23 school administrators and 299 teachers. The research tool used for data collection was a five rating scales questionnaire with reliabilities of Cronbach's alpha coefficient were administration according to the principles of good governance of school administrators = 0.891 and teacher's motivation = 0.924. The statistics used to analyze the data were percentage, mean, and standard deviation. The statistics used to test the hypothesis were Pearson's Product Moment Correlation Coefficient and Stepwise Multiple Regression.

The results showed that

1. Administration in accordance with principles of good governance of school administrators under Kalasin Primary Educational Service Area Office 2 overall and each aspect were at high levels.
2. Teacher's performance motivation under the Kalasin Primary Educational Service Area Office 2 overall and each aspect were at high levels.
3. The relationship between the administration according to the good governance of the school administrators and the teacher's motivation under the Kalasin Primary Educational Service Area Office 2 was very high positive correlation ($r_{xy} = .916$) with statistically significant at the .01 level.
4. Administration in accordance with principles of good governance of school administrators namely principle of responsibility (X_5), principle of value (X_6), principle of participation (X_4), principle of transparency (X_3), and the rule of law (X_1) affecting teachers' motivation in performance under Kalasin Primary Educational Service Area Office 2. The five variables together predicted the variance of teacher performance motivation under Kalasin Elementary Education Service Area Office 2. It could predict 84.90% at the .01 level of significance. The prediction equations could be written as follow:

The regressive equation in the form of raw score (Unstandardized Score)

$$Y' = .365 + .245X_5 + .219X_6 + .179X_4 + .169X_3 + .091X_1$$

The regressive equation in the form of standard score (Standardized Score)

$$Z'_y = .286Z_{x5} + .250Z_{x6} + .222Z_{x4} + .185Z_{x3} + .110Z_{x1}$$

Keywords: Administration according to principles of good governance, Teachers' motivation in performance, Kalasin Primary Educational Service Area Office 2

ภูมิหลัง

จากสภาพสังคมในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วเนื่องจากความก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และด้านเทคโนโลยีที่แพร่หลายอย่างรวดเร็วจึงทำให้แนวคิด วิถีชีวิต ค่านิยมของบุคคลในสังคมเกิดการเปลี่ยนแปลงเบี่ยงเบนไปจากหลักศีลธรรม จริยธรรมที่ดีงาม ส่งผลกระทบต่อการศึกษาเป็นอย่างมาก จึงจำเป็นต้องพัฒนาและสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีขึ้นมาใหม่ ซึ่งมีสาระสำคัญคือ ความพยายามในการสร้างระบบการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยเน้นการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจของภาครัฐ (พระมหาลำพึงธิรปัญญา, 2554, หน้า 1) การบริหารการศึกษานับว่ามีบทบาทสำคัญในการจัดการศึกษาและการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี เป็นการส่งเสริมให้สถาบันนั้นมีคุณภาพ (ศรีพัชรา แก้วพิจิตร, 2551, หน้า 15) อีกทั้งสถานศึกษายังคงมีหน้าที่ให้บริการการศึกษาแก่ประชาชน จึงต้องนำหลักการบริหารแบบ “ธรรมาภิบาล” มาบูรณาการในการบริหารและจัดการศึกษา เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับสถานศึกษา (ไพศาล ตั้งสมบูรณ์, 2558, หน้า 14)

แนวคิดหลักธรรมาภิบาล ถือว่าเป็นเรื่องที่สำคัญที่สุดของการบริหาร เพราะการบริหารงานด้วยความเสมอภาคและยุติธรรมกับทุกคน จะทำให้ลดความขัดแย้งภายในสถานศึกษาได้ (ชนะศักดิ์ ชูวบูรณ์, 2553, หน้า 7) ซึ่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มีเจตนารมณ์ให้มีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ไปยังสถานศึกษา เพื่อให้สถานศึกษา มีความคล่องตัว เป็นอิสระสามารถบริหารจัดการศึกษาในสถานศึกษาได้สะดวกรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545, หน้า 1) จึงมีความจำเป็นอย่างมากที่ผู้บริหารในสถานศึกษาต้องนำหลักการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีมาใช้ในการบริหารงานโรงเรียน ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความเอื้อให้เกิดความเป็นธรรม

การที่จะจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาบุคลากรของชาติ ที่ก่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลนั้นก็ขึ้นอยู่กับบุคลากรโดยเฉพาะ “ครู” ผู้บริหารจึงต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาครู พยายามสร้างความพอใจ ความผูกพัน และผลักดันให้ปฏิบัติงานได้อย่างเต็มความสามารถ (จรรยา นิลทรัพย์, 2553, หน้า 194) การสร้างแรงจูงใจเป็นภาระหน้าที่อันสำคัญอีกประการหนึ่งของผู้บริหารที่จะต้องสร้างสรรค์และจัดให้มีขึ้นในองค์กร เพื่อเป็นปัจจัยสำคัญในการบริหารงาน เพราะการจูงใจจะช่วยบำบัดความต้องการ ความจำเป็น และความเดือดร้อนของบุคลากรในองค์กรได้ (วันเพ็ญ หินขาว, 2552, หน้า 57) จะเห็นได้ว่ามีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารจะต้องสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานให้กับครู เพื่อรักษาบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถให้ปฏิบัติงานในหน่วยงานได้เป็นเวลานาน ตลอดจนต้องประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นตัวอย่างที่ดี ซึ่งแรงจูงใจในการปฏิบัติงานมีผลต่อความสำเร็จของงาน ทำให้บุคลากรปฏิบัติงานในหน่วยงานด้วยความเต็มใจ พุ่มเทก่าลังกาย ความคิด อุทิศเวลาให้กับองค์กร และนำพาองค์กรให้พัฒนาก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง (ชูชาติ โชติเสน, 2551, หน้า 21)

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 เพื่อทราบ

ความต้องการแรงจูงใจของครู อันจะส่งผลให้ผู้บริหารสามารถใช้เป็นแนวทางที่จะสร้างเสริมกำลังใจให้กับครู เพื่อให้ครูทุกคน เกิดแรงจูงใจที่ตีรวมไปถึงปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มกำลังและความสามารถต่อไป

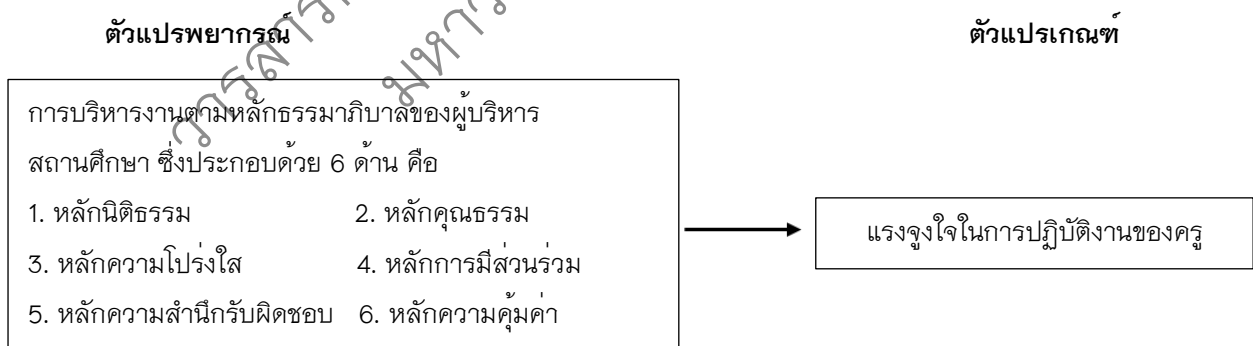
คำถามการวิจัย

1. การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 อยู่ในระดับใด
2. แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 อยู่ในระดับใด
3. ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่กับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 อยู่ในระดับใด
4. การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 อยู่ในระดับใด

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2
2. เพื่อศึกษาแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่กับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2
4. เพื่อศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารและครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 2,059 คน จำแนกเป็นผู้บริหาร 150 คน และครู 1,909 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 322 คน จำแนกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 23 คน และครู จำนวน 299 คน ได้กลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารที่เกี่ยวข้อง แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ประกอบด้วย เพศ อายุ ตำแหน่ง
2. การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scales) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.891
3. แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scales) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.924

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขออนุญาตเพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ถึงผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยติดต่อประสานงานกับโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 23 โรงเรียน ด้วยตนเอง เพื่อชี้แจง รายละเอียดและความมุ่งหมายของการวิจัย ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถาม จำนวน 322 ชุด และสามารถเก็บข้อมูล กลับคืนมาได้ 322 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100
3. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ก่อนนำไปประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล ในลำดับต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้สรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านหลักความคุ้มค่า รองลงมาคือ ด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ด้านหลักนิติธรรม ดังตาราง 1

ตาราง 1 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยทางการบริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาากาฬสินธุ์

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหารสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. ด้านหลักนิติธรรม	3.96	0.52	มาก	6
2. ด้านหลักคุณธรรม	3.99	0.53	มาก	4
3. ด้านหลักความโปร่งใส	4.05	0.47	มาก	3
4. ด้านหลักการมีส่วนร่วม	3.98	0.52	มาก	5
5. ด้านหลักความรับผิดชอบ	4.09	0.50	มาก	2
6. ด้านหลักความคุ้มค่า	4.11	0.48	มาก	1
โดยรวม	4.03	0.50	มาก	

2. แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาากาฬสินธุ์ เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือด้านสภาพการทำงาน รองลงมาคือ ด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือด้านค่าตอบแทน ดังตาราง 2

ตาราง 2 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลการนิเทศภายในของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาากาฬสินธุ์

แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. ด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งงาน	3.94	0.52	มาก	5
2. ด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ	4.10	0.48	มาก	2
3. ด้านค่าตอบแทน	3.93	0.52	มาก	6
4. ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ	4.00	0.53	มาก	4
5. ด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน	4.02	0.47	มาก	3
6. ด้านสภาพการทำงาน	4.15	0.46	มาก	1
โดยรวม	4.02	0.49	มาก	

3. ความสัมพันธ์การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาากาฬสินธุ์ เขต 2 มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูงมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	Y	ระดับความสัมพันธ์
X ₁	1.000	-	-	-	-	-	.734**	สูง
X ₂	.686**	1.000	-	-	-	-	.747**	สูง
X ₃	.710**	.655**	1.000	-	-	-	.805**	สูงมาก
X ₄	.599**	.618**	.637**	1.000	-	-	.772**	สูง
X ₅	.697**	.747**	.775**	.677**	1.000	-	.848**	สูงมาก
X ₆	.642**	.697**	.716**	.693**	.766**	1.000	.826**	สูงมาก
X	-	-	-	-	-	-	.916**	สูงมาก

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 พบว่าความสัมพันธ์พหุคูณปัจจัยทางการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาด้านหลักความรับผิดชอบต่อสังคม เป็นตัวพยากรณ์ สามารถพยากรณ์แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ได้ดีที่สุดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 4 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอนปัจจัยทางการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2

ตัวแปรพยากรณ์	การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา				
	B	SE _B	β	t	p-value
1. X ₅	.245	.035	.286	6.943**	.000
2. X ₆	.219	.033	.250	6.612**	.000
3. X ₄	.179	.026	.222	6.808**	.000
4. X ₃	.169	.035	.185	4.806**	.000
5. X ₁	.091	.027	.110	3.302**	.000

R = .922, R² = .849, α = .365

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาพบว่าการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ด้านหลักความคุ้มค่า ด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักการมีส่วนร่วม และด้านหลักนิติธรรม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทวีวัฒน์ อินทรประเสริฐ (2559, หน้า 74) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ผลการวิจัยพบว่าการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการศึกษาพบว่าแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ด้านสภาพการทำงาน ด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ ด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ ด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งงาน และด้านค่าตอบแทน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ลัดดา พันชนิง (2559, หน้า 62 – 72) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในอำเภอเมืองจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 ตามแนวคิด และทฤษฎีของ Herzberg ผลการวิจัยพบว่า แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในอำเภอเมืองจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ในด้านปัจจัยจูงใจ โดยรวมอยู่ในระดับมาก

3. ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูงมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยด้านที่มีความสัมพันธ์ระดับสูงสุด ได้แก่ ด้านหลักความรับผิดชอบ รองลงมาคือ ด้านหลักความคุ้มค่า ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักคุณธรรม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มยุรี แสนสุข (2560, หน้า 117 – 121) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับสุขภาพองค์การของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 จากผลการวิจัยพบว่า การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกในทิศทางเดียวกันกับสุขภาพองค์การของสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 พบว่าการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาด้านหลักความรับผิดชอบเป็นตัวพยากรณ์ สามารถพยากรณ์ แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ได้ดีที่สุด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปุณณฎาดา กาพย์ตุ้ม (2555, หน้า 8) ได้ทำการวิจัยเรื่องการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาท่าผา-เทพพนม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 6 กล่าวว่าการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยมีความมุ่งมั่นและตั้งใจที่จะปฏิบัติงานอย่างเต็มความรู้ความสามารถ มีการมอบหมายงานตามความสามารถของแต่ละบุคคล มีการนิเทศ การกำกับ การติดตาม ปฏิบัติงานตลอดจน มีการประชุม และนำผลการประเมินไปใช้การวางแผนปรับปรุง เพื่อพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากการวิจัยพบว่าการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ด้านหลักนิติธรรม มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่น ๆ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดกฎระเบียบต่าง ๆ หรือข้อบังคับระเบียบวินัยข้าราชการที่ทันสมัยทันต่อเหตุการณ์ และเป็นที่ยอมรับของสังคม โดยคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพ ใช้อำนาจในการปกครองภายใต้กฎหมายอย่างเสมอภาคเป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ ไม่มีความเหลื่อมล้ำหรือแตกต่างกัน

1.2 จากการวิจัยพบว่าแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ด้านค่าตอบแทน มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่น ๆ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรสร้างแรงกระตุ้นในการปฏิบัติงานของครู โดยการพิจารณาเลื่อนขั้นการมีสวัสดิการอย่างเพียงพอ เช่น กองทุน สวัสดิการ เงินช่วยเหลือพิเศษ ความเหมาะสมของระบบเงินบำเหน็จหรือบำนาญข้าราชการ เพื่อให้ครูเกิดความพึงพอใจต่อค่าตอบแทนที่ได้รับต่อเดือนหรือผลประโยชน์อื่นมีความเหมาะสมกับความสามารถและมีความเท่าเทียมและยุติธรรม

1.3 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านหลักคุณธรรม ไม่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม โดยรณรงค์ให้บุคลากรในสถานศึกษายึดถือเป็นหลักในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต มีระเบียบวินัย มีจรรยาบรรณ บนพื้นฐานของคุณธรรมและจริยธรรม ประพฤติตนเป็นตัวอย่างที่ดี คำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวมเป็นหลัก และส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรมีการพัฒนาตนเองไปพร้อมกัน เพื่อให้เกิดความซื่อสัตย์สุจริต ปลอดภัยจากการทุจริต

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัย ครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอื่น ๆ

2.2 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูที่สนับสนุนให้เกิดการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2

2.3 ควรศึกษารูปแบบการพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อให้เกิดนวัตกรรมเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.

จรรยา นิลทรัพย์. (2553). แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครู ในกลุ่มโรงเรียนบางละมุง. งานนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยบูรพา.

ชนะศักดิ์ ชูบุรณ. (2553). กระทรวงมหาดไทยกับการบริหารจัดการที่ดีในการปกครองที่ดี. กรุงเทพฯ: บพิธการพิมพ์.

ชูชาติ โชติเสน. (2551). แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในอำเภอคลองหาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1. งานนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยบูรพา.

- ทวีวัฒน์ อินทรประเสริฐ. (2559). การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17. วิทยานิพนธ์ ค.ม. จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ปुरुณญาดา กาพย์ตุ้ม. (2555). การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาท่าผา-เทพพนม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 6. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พระมหาลำพิ่ง ธีรปัญญา. (2554). การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนนวมินทราชูทิศ มัชฌิมจังหวัดนครสวรรค์. วิทยานิพนธ์ พศ.ม. พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ไพศาล ตั้งสมบุญ. (2558). การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุทสาคร. สารนิพนธ์ศึกษา ศษ.ม. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- มยุรี แสนสุข. (2560). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพองค์การของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. เพชรบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.
- ลัดดา พันชนัง. (2559). แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในอำเภอเมืองจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วันเพ็ญ หินขาว. (2552). แรงจูงใจและแนวทางเสริมสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ศรีพัชรา แก้วพิจิตร. (2551). การใช้หลักธรรมาภิบาลในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน. ดุษฎีนิพนธ์ ปริญญาโท. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.